

Силабус дисципліни «Міжнародна економіка з використанням управлінських інформаційних систем і технологій»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 123 · КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

БАКАЛАВР

120 годин · 4 кредити ЄКТС · 4 змістовних модулі

Загальна інформація про дисципліну

Ідентифікація

Назва: Міжнародна економіка з використанням управлінських інформаційних систем і технологій

Спеціальність: **123** Комп'ютерна інженерія

Освітні програми: Фінанси, банківська справа та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях;
Облік і оподаткування в управлінських інформаційних системах і технологіях

Ступінь: Бакалавр · **Підсумковий контроль:** Іспит

120

Годин

загальний обсяг дисципліни

4

Кредити ЄКТС

відповідно до стандарту

4

Модулі

змістовних блоки курсу

Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності Здатність до аналізу, синтезу та критичного оцінювання інформації в міжнародному економічному контексті: виявлення суттєвих даних, порівняння альтернатив, формування обґрунтованих висновків і висловлення власної позиції. Уміння самостійно навчатися, планувати роботу та організовувати виконання завдань у визначені строки, зокрема під час підготовки рефератів, розрахункових робіт і презентацій. Здатність до усної та письмової професійної комунікації: чітко пояснювати економічні поняття, аргументовано відповідати на запитання, оформлювати звіти, висновки та короткі аналітичні записки. Відповідальність, ініціативність, дисциплінованість та готовність працювати в команді під час групового аналізу кейсів із міжнародної практики. - аналізувати навчальну, статистичну та нормативну інформацію щодо МЕВ; - виділяти головне та узагальнювати результати аналізу; - планувати власну діяльність і дотримуватися дедлайнів; - коректно спілкуватися з викладачами та одногрупниками; - брати участь у командній роботі та розподіляти обов'язки.	Фахові компетентності Розуміння сутності міжнародної економіки, її структури та закономірностей розвитку в умовах глобалізації. Знання теорій міжнародної торгівлі, механізмів руху факторів виробництва, принципів функціонування світової валютно-фінансової системи та процесів міжнародної економічної інтеграції. Здатність аналізувати міжнародні економічні відносини та їх вплив на діяльність суб'єктів господарювання, зокрема в сфері фінансів, банківської справи, страхування та обліку. Знання інструментів зовнішньоторговельної та валютної політики, особливостей функціонування транснаціональних корпорацій та міжнародних організацій. - оцінювати стан та тенденції розвитку світового господарства; - характеризувати форми та інструменти МЕВ; - аналізувати міжнародні фінансові потоки та валютні відносини; - орієнтуватися в процесах глобалізації та регіональної інтеграції; - пояснювати вплив зовнішнього середовища на економічну діяльність.	Результати навчання Пояснювати сутність економічних категорій та явищ у міжнародному контексті: порівняльні переваги, платіжний баланс, валютний курс, міжнародна інвестиційна позиція, митно-тарифне регулювання, економічна інтеграція. Аналізувати основні показники участі країни у світовій економіці. Характеризувати інституційну структуру міжнародної економіки, застосовувати методи оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності, визначати основні тенденції глобального розвитку та робити висновки щодо місця України у системі МЕВ. - пояснювати зміст ключових понять міжнародної економіки; - аналізувати структуру та динаміку міжнародної торгівлі; - визначати показники відкритості та зовнішньоекономічної діяльності; - застосовувати базові методи оцінки міжнародних фінансових операцій; - використовувати офіційні та міжнародні інформаційні джерела.
--	---	--

Світове господарство та міжнародна торгівля

Тема 1.1

Міжнародна економіка: сутність, структура та закономірності розвитку.

Поняття світового господарства, міжнародного поділу праці, суб'єкти та об'єкти міжнародних економічних відносин. Глобалізація та її наслідки.

Тема 1.2

Теорії міжнародної торгівлі та торговельна політика. Класичні та сучасні теорії (абсолютні та порівняльні переваги, теорема Хекшера–Оліна). Інструменти зовнішньоторговельної політики: тарифні та нетарифні методи регулювання.

Тема 1.3

Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Структура та географія світової торгівлі товарами та послугами. Роль СОТ. Міжнародна торгівля технологіями та об'єктами інтелектуальної власності.

Міжнародний рух факторів виробництва

Тема 2.1

Міжнародний рух капіталу. Форми міжнародного руху капіталу (прямі та портфельні інвестиції, міжнародне кредитування). Транснаціональні корпорації та їх роль у світовій економіці.

Тема 2.2

Міжнародна міграція праці. Причини, форми та наслідки трудової міграції. Ринок міжнародної праці, «відплив мозків», соціально-економічні наслідки для країн-донорів та реципієнтів.

Тема 2.3

Міжнародна передача технологій та інформації. Форми міжнародного обміну технологіями. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку міжнародної економіки. Цифрова економіка та глобальні ланцюжки вартості.

Тема 2.4

Міжнародне виробниче кооперування. Аутсорсинг та офшоринг. Місце України у глобальних ланцюжках доданої вартості. Особливості залучення іноземних інвестицій в Україну.

Міжнародна валютно-фінансова система

Тема 3.1

Світова валютна система: сутність, еволюція та сучасний стан. Валютний курс та чинники його формування. Режимы валютних курсів, конвертованість валюти.

Тема 3.2

Платіжний баланс країни: структура, методологія складання та аналіз. Рахунок поточних операцій та рахунок капіталу. Чинники рівноваги платіжного балансу.

Тема 3.3

Міжнародні фінансові організації та ринки. МВФ, Світовий банк, ЄБРР. Міжнародний ринок капіталів, євровалютний ринок, ринок міжнародних облігацій та акцій.

Тема 3.4

Зовнішній борг та міжнародне кредитування. Сутність, причини та наслідки зовнішньої заборгованості. Реструктуризація боргу. Фінансова глобалізація та її ризики для України.

Міжнародна економічна інтеграція та глобальні проблеми

Тема 4.1

Теорія та практика міжнародної економічної інтеграції. Форми інтеграційних угруповань (ЗВТ, митний союз, спільний ринок, економічний союз). Досвід ЄС. Інтеграційні процеси в інших регіонах світу.

Тема 4.2

Україна у системі міжнародних економічних відносин. Зовнішньоекономічна діяльність України: структура та динаміка. Угода про асоціацію з ЄС та її економічні наслідки. Перспективи євроінтеграції.

Тема 4.3

Глобальні економічні проблеми сучасності. Глобальні виклики: продовольча, енергетична, екологічна кризи. Сталий розвиток та цілі ООН. Роль міжнародних організацій (ООН, СОТ, МВФ, СБ) у вирішенні глобальних проблем.

Тема 4.4

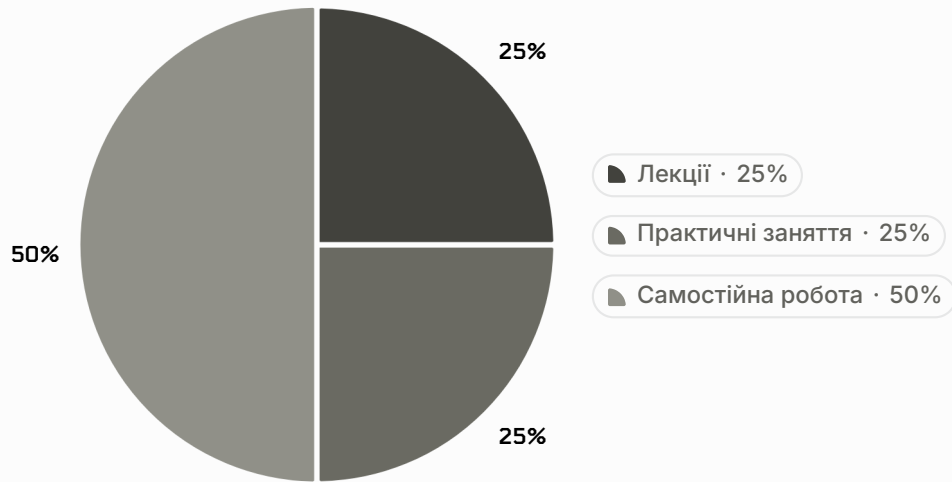
Цифрова глобалізація та електронна торгівля. Цифрова трансформація світової економіки. Особливості електронної комерції у міжнародному контексті. Перспективи ІТ-сектору в системі МЕВ для фахівців з комп'ютерної інженерії.

Розподіл навчального часу – 120 годин

Модуль	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
Модуль 1	Тема 1.1 – Світове господарство	2	2	4
	Тема 1.2 – Теорії та політика торгівлі	4	4	6
	Тема 1.3 – Тенденції міжнародної торгівлі	2	2	4
Модуль 2	Тема 2.1 – Міжнародний рух капіталу	4	4	4
	Тема 2.2 – Міграція праці	2	2	4
	Тема 2.3 – Передача технологій	2	2	4
	Тема 2.4 – Виробниче кооперування	2	2	4
Модуль 3	Тема 3.1 – Світова валютна система	4	4	4
	Тема 3.2 – Платіжний баланс	2	2	4
	Тема 3.3 – Міжнародні фінансові організації	2	2	4
	Тема 3.4 – Зовнішній борг та кредитування	2	2	4
Модуль 4	Тема 4.1 – Міжнародна інтеграція	2	2	4
	Тема 4.2 – Україна у системі МЕВ	2	2	4
	Тема 4.3 – Глобальні економічні проблеми	2	2	5
	Тема 4.4 – Цифрова глобалізація	2	2	5
Разом		30	30	60

 Загальний обсяг: **120 годин = 4 кредити ЄКТС**. Розподіл є орієнтовним і може коригуватися відповідно до специфіки навчального процесу.

Примітки до розподілу часу

Структура навчального часу

Загальний обсяг — **120 годин (4 кредити ЄКТС)** — розподілено між трьома формами роботи для забезпечення балансу між теорією та практикою.

- **Лекції (30 год.):** подача ключового теоретичного матеріалу
- **Практичні (30 год.):** відпрацювання навичок, розв'язання задач
- **Самостійна робота (60 год.):** поглиблене вивчення, підготовка завдань

□ Самостійна робота становить **50% обсягу дисципліни** — студенти навчаються працювати з джерелами самостійно.

Самостійна робота студентів

Опрацювання літератури

Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу за підручниками з міжнародної економіки (Герасимчук, Войтко та ін.), науковими статтями у фахових виданнях та офіційними документами міжнародних організацій. Студент має вміти конспектувати ключові положення, виділяти головні поняття та визначення, порівнювати підходи різних авторів до трактування категорій міжнародної економіки, формувати короткі узагальнення за темами курсу.

Робота з інформаційними ресурсами

Опрацювання офіційних сайтів Міністерства економіки України (me.gov.ua), Державної служби статистики (ukrstat.gov.ua), Національного банку України (bank.gov.ua), СТО (wto.org), МВФ (imf.org) та Світового банку (worldbank.org). Аналіз статистичних даних щодо зовнішньої торгівлі, платіжного балансу, іноземних інвестицій; пошук актуальної інформації для навчальних завдань. Результат — розвиток навичок роботи з офіційними міжнародними джерелами.

Індивідуальні завдання

Виконання розрахункових завдань із визначення показників платіжного балансу, валютного курсу та ефективності зовнішньоекономічної діяльності; аналітичних завдань щодо порівняльного аналізу торговельних потоків, динаміки іноземних інвестицій; творчих завдань — підготовка есе, аналітичних записок, міні-досліджень з актуальних питань глобальної економіки. Очікуваний результат — уміння застосовувати теорію на практиці, інтерпретувати отримані результати та обґрунтовувати висновки.

Підготовка до занять

Підготовка до практичних занять шляхом опрацювання умов задач, повторення теоретичного матеріалу та відпрацювання алгоритмів розв'язання; підготовка до тестувань через вивчення ключових термінів і визначень, формул і базових підходів; підготовка до контрольних робіт за кожним змістовним модулем через систематизацію знань, повторення прикладів із занять і розв'язання типових задач. Очікуваний результат — готовність до активної роботи на заняттях і впевнене виконання контрольних завдань та підсумкового іспиту.

Форми контролю знань

1

Поточний контроль

Завдання: розрахункові та аналітичні вправи за темами змістовного модуля. Оцінюються регулярність виконання завдань, якість відповідей і рівень засвоєння матеріалу. Поточний контроль формує накопичувальну оцінку протягом семестру.

2

Проміжний контроль

Самостійна робота — комплексне ситуаційне завдання або реферат, які охоплюють теми змістовних модулів (теоретичні питання, розрахункові задачі, аналіз зовнішньоекономічних показників). Оцінюються повнота відповіді, правильність розрахунків та обґрунтованість висновків.

3

Підсумковий контроль — Іспит

Іспит відповідно до навчального плану. Форма проведення — письмове тестування та аналітичні завдання. Підсумкова оцінка враховує результати поточного, проміжного та підсумкового контролю відповідно до встановленої шкали оцінювання: 100-бальна система з переведенням у національну шкалу та ЄКТС.

Методи викладання

Підходи до навчання

Викладання дисципліни «Міжнародна економіка» поєднує класичні академічні та інтерактивні методи, що забезпечує формування не лише міцної теоретичної бази, а й практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування, обліку та оподаткування з використанням інформаційних систем і технологій. Такий підхід сприяє глибшому розумінню міжнародних економічних процесів та розвитку аналітичного мислення.

Лекції Системне подання теоретичного матеріалу з використанням наочних схем, таблиць і прикладів із міжнародної практики; студенти ведуть конспекти та задають уточнювальні запитання.	Кейс-стаді Аналіз реальних міжнародних економічних ситуацій (торговельні спори, валютні кризи, приклади ТНК); студенти виявляють проблему, пропонують рішення та обґрунтовують висновки.	Практичні задачі Розрахункові вправи за темами (визначення порівняльних переваг, аналіз платіжного балансу, розрахунок валютних курсів); відпрацювання алгоритмів розв'язання.
Дискусії Обговорення актуальних проблем глобальної економіки (наслідки санкцій, перспективи євроінтеграції, цифрова торгівля); розвиток критичного мислення та аргументації.	Робота з нормативними документами Опрацювання угод СОТ, Угоди про асоціацію Україна–ЄС, законодавства про зовнішньоекономічну діяльність; формування навичок роботи з міжнародно-правовою базою.	Самостійне дослідження Підготовка аналітичних записок, міні-рефератів і презентацій за обраною темою з МЕН; розвиток навичок самостійного пошуку та систематизації міжнародної економічної інформації.
Тестування та опитування Перевірка рівня засвоєння матеріалу після кожної теми; формування навичок чіткого та лаконічного формулювання відповідей для підготовки до підсумкового іспиту.		
 Усі методи спрямовані на формування компетентностей, передбачених освітньо-професійними програмами спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія».		

Рекомендована література та ресурси

1. Герасимчук В. Г., Войтко С. В., Серебренников Б. С., Сакалош Т. В. Міжнародна економіка : підручник. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. — 532 с.
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII (зі змінами). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
3. Державна служба статистики України. — URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Іванова Н. В., Мікула Н. А. Міжнародна економічна інтеграція: теорія та практика : навч. посіб. — Київ : Центр учбової літератури, 2023. — 312 с.
5. Закон України «Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 № 2473-VIII (зі змінами). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
6. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (чинна редакція). — URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
7. Войтко С. В., Герасимчук В. Г. Міжнародна торгівля технологіями в умовах цифрової трансформації. Журнал стратегічних економічних досліджень. — 2023. — № 3(9). — С. 42–55.
8. Кудінова А. В., Кулага І. В., Лопух К. В. Основи економічних знань : навч. посіб. — Київ : ВЦ «Академія», 2023. — 208 с.
9. Міністерство економіки України. — URL: <https://me.gov.ua/>
10. Петруня Ю. Є., Задоя А. О. Економіка: базовий курс : навч. посіб. [Електронне видання]. 6-те вид., переробл. і доп. — Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. — 265 с.
11. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник. — Житомир : Університет «Полісся», 2024. — 317 с.
12. Мозгова Г. В., Мацелюх Н. П. Міжнародні фінанси : навч. посіб. — Київ : Університет «Україна», 2023. — 280 с.
13. Якименко І. Л., Петрашко Л. П. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти : підручник. — Київ : НУХТ, 2022. — 337 с.
14. Шубала О. М., Рудь Н. Т., Дзямулич М. І. Економіка та управління персоналом: курс магістра : навч. посіб. — Луцьк : Надстир'я, 2024. — 344 с.
15. Чередніченко О. О., Мірзоєва Т. В., Степасюк Л. М., Томашевська О. А. Економіка розвитку : навч. посіб. — Київ : Компрінт, 2022. — 405 с.
16. Непран А. В., Шевченко І. Ю. (ред.) Економіка підприємства : підручник. У 3 т. Т. 1. — Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024.
17. Офіційний сайт Верховної Ради України. — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. — URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Національного банку України. — URL: <https://bank.gov.ua/>
20. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. — URL: <https://mof.gov.ua/>
21. Офіційний сайт СОТ (World Trade Organization). — URL: <https://www.wto.org/>
22. Офіційний сайт МВФ (International Monetary Fund). — URL: <https://www.imf.org/>
23. Офіційний сайт Світового банку (World Bank). — URL: <https://www.worldbank.org/>
24. Офіційний сайт ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development). — URL: <https://www.ebrd.com/>
25. Журнал «Економіка та суспільство» (електронне видання). — URL: <https://economyandsociety.in.ua/>